

Tema: parodontologi

Det är med stolthet och glädje vi kan presentera detta och kommande nummer av våra nordiska tandläkartidningar som gemensamma temanummer inom parodontologi. Sammanlagt omfattar dessa båda temanummer 11 artiklar. Traditionen med nordiska temanummer är såvitt vi förstår unik för odontologi. Artikelserien är också ett uttryck för livaktig och framgångsrik nordisk parodontologisk forskning. Vi har ett viktigt arv att förvalta och utveckla.

Parodontala sjukdomar kan inräknas i begreppet folksjukdomar. I sina milda former av vävnadsdestruerande parodontit, som engagerar enstaka tandtytor eller enstaka tänder, drabbas i storleksordningen 35 procent av den vuxna befolkningen. Mer allvarlig tandlossningssjukdom, som i sin värsta form kan leda till tandförlust, drabbar omkring 10 procent av samma befolkningsgrupp. I många avseenden har vi varit framgångsrika vad gäller profylax mot och behandling av parodontit. Ännu återstår dock stora problem, såväl i klinik som i forskning.

Ibland kan det vara viktigt att påminna om att det är mindre än 40 år sedan som sambandet mellan bakterieansamling på tandtytor och utveckling av tandköttinflammation klarlades i kliniska experimentella studier av nordiska forskare. Nordiska forskningsinsatser har också varit betydelsefulla inte minst vad gäller utveckling av epidemiologisk metodik.

Under senare år har ett förnyat intresse riktats mot sambanden mellan parodontit och allmän hälsa. Det finns ännu inga studier som visar på något entydigt orsakssamband men det tycks klarlagt att patienter med parodontit löper ökad risk att också drabbas av allmänsjukdomar som bland annat diabetes och hjärt-kärlsjukdomar. Kanske kan denna insikt leda till ökat intresse för parodontologi, såväl inom tandvårdsprofessionen som bland våra patienter.

Det känns varken möjligt eller meningsfullt att försöka sammanfatta innehållet i de båda temanumren i denna korta introduktion. Vi vill istället bjuda in alla läsare att själva ta del av denna kunskapsöversikt. Det finns ingen strävan att åstadkomma en lärobok i parodontologi. I stället har vi försökt välja ut viktiga områden, som vi gärna vill belysa på olika sätt. Det innebär förstås att olika områden har presenterats på skilda sätt av enskilda författare eller författargrupper. Det är vår förhoppning att de båda tema-

numren inom parodontologi ska erbjuda både stimulerande och inspirerande läsning, kunskapsaktualisering och ny kunskap.

Kanske leder det också till att kunskapsluckor kan identifieras och på så sätt stimulera till fortsatt forskning och utveckling. Samtliga författare och vi inom redaktionskommittén tar mycket gärna emot läsarnas synpunkter, frågor och reaktioner.

För varje nordiskt temanummer utses en redaktionskommitté med uppgift att föreslå författare, samt att granska och värdera manuskript. Ledamöter i denna redaktionskommitté har varit professorerna *Per Gjermo*, Oslo, *Palle Holmstrup*, Köpenhamn, *Björn Klinge*, Stockholm samt docent *Kimmo Suomalainen*, Helsingfors. Därutöver har några kollegor välvilligt medverkat som externa granskare.

Vi vill passa på tillfället att tacka alla författare för era värdefulla bidrag. Nu hoppas vi att läsarna ska finna både nöje och nytta i dessa temanummer.

PER GJERMO
BJÖRN KLINGE

PALLE HOLMSTRUP
KIMMO SUOMALAINEN

De nordiska tandläkartidningarna ansvarar i tur och ordning för arbetet med de gemensamma nordiska temanumren. I år har Finlands Tandläkartidning koordinerat tema parodontologi. Vi vill skicka ett hjärtligt tack till medlemmarna i redaktionskommittén, författarna samt till redaktionerna på de övriga nordiska tandläkartidningarna.

Aira Lahtinen
redaktör

Päivi Mäntylä
koorinerande redaktör
Finska Tandläkarsällskapet
Apollonia